

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **M. T. i C. T.**

skazanych z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 231 § 1 a k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 20 listopada 2023 r.,

zażalenia skazanych z 23 lipca 2023 r.

na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału IV Sądu Okręgowego w Szczecinie z 30 czerwca 2023 r. sygn. akt IV Ka 1617/21,

o odmowie przyjęcia kasacji osobistych skazanych z: 25 listopada 2022 r.,

27 listopada 2022 r. i 12 grudnia 2022 r. od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z 8 lipca 2022 r. sygn. akt IV Ka 1617/21, częściowo zmieniającego wyrok

Sądu Rejonowego w Goleniowie z 9 lutego 2021 r. sygn. akt II K 114/20,

na podstawie k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Goleniowie wyrokiem z 9 lutego 2021 r. sygn. akt II K 114/20 uznał **M. T. i C. T.** za winnych popełnienia przestępstwa z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 231 § 1 a k.k. i wymierzył im kary grzywny w wysokości po 100 stawek dziennych po 20 zł każda, zasądził zadośćuczynienie na rzecz pokrzywdzonej w kwocie po 500 zł od każdego oraz rozstrzygnął o kosztach procesu.

Na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonych i ich obrońcę, Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z 8 lipca 2022 r. sygn. akt. IV Ka 1617/21, zmienił zaskarżony wyrok poprzez zmianę opisu czynu przypisanego skazanym, zakwalifikowanego z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 231a k.k., dostosowując go do ustaleń stanu faktycznego, utrzymując zaskarżony wyrok w mocy w pozostałym zakresie.

Wskazany wyrok sądu odwoławczego zaskarżony został kasacją osobistą skazanych, co dało asumpt do wdrożenia procedury usunięcia braków formalnych. W pierwszej kolejności, uwzględniając wniosek skazanych, zarządzeniem z Przewodniczącego Wydziału Sądu Okręgowego w Szczecinie z 9 lutego 2023 r. wyznaczony został obrońca z urzędu do sporządzenia i podpisania kasacji. Wyznaczony obrońca, w pisemnej opinii z 29 marca 2023 r. poinformował Sąd Okręgowy w Szczecinie o braku podstaw do sporządzenia kasacji (k. 670-675). W rezultacie, wskazany Przewodniczący Wydziału zarządzeniem z 3 kwietnia 2023 r. poinformował skazanych o stanowisku obrońcy z urzędu, pouczając ich o dalszym sposobie procedowania, w tym, w związku z przymusem adwokacko-radcowskim (art. 526 § 2 k.p.k.), o konieczności ewentualnego ustanowienia obrońcy z wyboru, wyznaczając im stosowny termin do uzupełnienia braku formalnego oraz o konsekwencjach ich niedochowania. W szczególności skazanych wezwano nie tylko do uzupełnienia braku formalnego złożonych przez nich pism stanowiących kasacje osobiste z: 25 listopada 2022 r., 27 listopada 2022 r. i 12 grudnia 2022 r., poprzez sporządzenie i podpisanie kasacji przez adwokata bądź radcę prawnego, ale także dołączenie dowodu uiszczenia opłaty od kasacji w kwocie po 450 zł od każdego z nich. Jednocześnie skazanych pouczono o rozpoczęciu biegu 30-dniowego terminu do wniesienia przez nich kasacji, zgodnie z treścią art. 524 § 1 zd. 1 k.p.k. M. i C. T. poinformowano również, że nie istnieją podstawy do wyznaczenia im kolejnego obrońcy z urzędu wyłącznie z uwagi na to, że nie zgadzają się oni z treścią opinii i stoją na stanowisku, iż w sprawie istnieją podstawy do wniesienia kasacji. Skazani odebrali zarządzenie w dniu 24 kwietnia 2023 r. W odpowiedzi na to pismo skazani wnieśli w dniu 2 maja 2023 r. wniosek o zwolnienie ich od wszelkich kosztów oraz ponawiając żądanie przyznania kolejnego obrońcy z urzędu, wskazując, że nie stać ich na ustanowienie obrońcy z wyboru.

Wobec nieuzupełnienia braków formalnych w wyznaczonym terminie zarządzeniem z 30 czerwca 2023 r. Przewodniczący Wydziału odmówił przyjęcia kasacji osobistych skazanych z: 25 listopada 2022 r., 27 listopada 2022 r. i 12 grudnia 2022 r., stosownie do treści art. 530 § 2 k.p.k.

W dalszej kolejności zarządzeniem z 4 sierpnia 2023 r. Przewodniczący Wydziału wyznaczył jednak skazanym obrońcę z urzędu, ale do sporządzenia zażalenia na powyższe zarządzenie z 30 czerwca 2023 r. Obrońcą w opinii z 17 sierpnia 2023 r. stwierdził brak podstaw do jego zaskarżenia. Niemniej przesłał zażalenie osobiste skazanych do Sądu Najwyższego. Z tego zażalenia wynika, iż skarżący nie zgadzają się ze stanowiskiem Sądu Okręgowego w Szczecinie, przedstawionym w zaskarżonym zarządzeniu z 30 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenia wniesione przez **M. i C. T.** nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżonym zarządzeniem na podstawie z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. odmówiono przyjęcia osobistych kasacji wniesionej przez skazanych od wskazanego powyżej wyroku, wskazując że ten nadzwyczajny środek zaskarżenia, stosownie do treści art. 526 § 2 k.p.k., w sytuacji, gdy kasacja nie pochodzi od *prokuratora, Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich albo Rzecznika Praw Dziecka*, powinna być sporządzona i podpisana przez obrońcę lub pełnomocnika będącego adwokatem albo radcą prawnym.

W niniejszej sprawie kasacja wniesiona przez skazanych wymogu tego nie spełniała, a wyznaczony w sprawie obrońca z urzędu nie znalazł podstaw do sporządzenia kasacji w mieniu skazanych. Mimo z kolei upływu określonego terminu do wniesienia kasacji spełniającej wymogi formalne w postaci podpisu obrońcy z wyboru, skazani takiego środka zaskarżenia nie wnieśli. W takich okolicznościach, wobec braku kasacji podpisanej przez właściwy podmiot, nie istniały także podstawy do rozpoznawania wniosku o zwolnienie skazanych od poniesienia opłaty od wniesienia kasacji. Stąd wniesienie przez skazany kasacji osobistych, po przeprowadzeniu procedury prowadzącej do usunięcia jej braków formalnych, na zasadach i w trybie określonym w art. 120 k.p.k., uruchomić musiało tryb wskazany w art. 530 § 2 k.p.k., który przewiduje, że w takiej sytuacji obowiązkiem prezesa sądu lub upoważnionego sędziego jest odmowa przyjęcia

środka zaskarżenia. W tej sytuacji zaskarżone zarządzenie było rozstrzygnięciem prawidłowym.

Kierując się powyższą argumentacją, mając na uwadze, iż strona miała zagwarantowane prawo do usunięcia braków formalnych nadzwyczajnego środka zaskarżenia, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

(B.B.)

[ał]